

Zondag onder het Kerstocstaaf, 28 december 2025

Feest van de H. Familie

We zijn aanwezig in de naam van + de Vader, de Zoon en H. Geest. Amen.

Moge het licht van Kerst in ons midden zijn.

Openingswoord

Van harte welkom in de viering van deze zondag, de laatste zondag van het kalenderjaar. Het zijn ook de laatste dagen van het Jubeljaar 2025, waarin we als Pelgrims van Hoop waren uitgenodigd om in beweging te komen. In het kerkelijk jaar bevinden we ons nog steeds in de Kersttijd. Sinds de jaren '60 van de vorige eeuw, wordt op de eerste zondag na kerst het feest van de H. Familie gevierd. Niet omdat dit het ideale kerngezin is, maar omdat in het geloof ook de menselijke kant van Jezus belangrijk is. En daar hoort een familieband bij. Met het oog op zo'n feest is de lezing dit jaar nogal onverwacht. Enige tijd na de geboorte van Jezus, krijgen de ouders namelijk te horen om te vluchten, om het leven van hun kind veilig te stellen. Hoe herkenbaar, dat we beroerd worden door het wel en wee van degenen die ons dierbaar zijn.

Laten we een moment in stilte zijn. In verbondenheid met elkaar en met de wereld. Als broers en zussen van elkaar.

Ons geloof wordt vaak op de proef gesteld, soms vertrouwen we alleen op eigen inzichten. We denken alles in de hand te hebben. Om daar wat meer afstand van te nemen, vragen we: Heer, ontferm U.

Overweging *Sirach: 3,2-6,12-14, Matteüs 2:13-15,19-23*

Een paar dagen geleden kwam ik de kerk voor de Kerstnachtviering. Een beetje aan de late kant. Terwijl ik ging zitten, wachtte iedereen met een zekere spanning op de bel, het begin van de viering.

En dan, biddend en zingend over de geboorte van het Kind, over het Licht in de nacht, is het alsof het leven bij al die mensen even stilstaat. Maar het dagelijkse leven van ieder wordt gekenmerkt door veranderingen: soms verwacht, soms onverwacht, groot of klein, vreugdevol of veeleisend. Het is herkenbaar in de woorden *Panta rhei*, van de Griekse

filosoof Heraclitus. Alles is in beweging. Het enige constante in de tijd is de verandering. We kunnen niet anders dan ons eraan overgeven.

Ook in het Evangelie van vandaag blijkt dat bestaan opeens kan veranderen. Enige tijd na de geboorte, in ieder geval voordat Jezus 2 jaar oud is, moeten Jozef, Maria en hun kind naar Egypte vluchten, omdat het leven van hun kind in gevaar is. Herodes ziet het kind als een bedreiging, men zegt dat het 'de nieuwe koning' is.

Mogelijk heeft Matteus het vluchtverhaal beschreven als een vervulling van het Oude Testament: Jezus is als een nieuwe Mozesfiguur: beiden beschermd tegen een moordzuchtige overheerser, beiden uit Egypte teruggekeerd. En er is bijvoorbeeld ook de verwijzing naar het profetisch woord: 'Uit Egypte heb Ik mijn zoon geroepen'.

Het is onontkoombaar dat we in dit oude verhaal het lot van de vele vluchtelingengezinnen herkennen vandaag de dag. Door dreiging in eigen land is er geen andere keus dan vluchten. En mogelijk ooit terugkeren. Maar nog veel meer gezinnen kunnen of willen niet vluchten, soms met onmenselijke gevolgen. Zoals onlangs in het nieuws: een man in Oekraïne die in een klap zijn vrouw en drie dochttertjes verloor. Voor altijd diep en diep gewond. Hij staat symbool voor zovelen. Berusten in het lot is voor hem nauwelijks mogelijk. Toch geeft hij zich over aan de hoop dat God ooit de tranen van zijn ogen zal afwissen. Een overgave.

Als je het tot je door laat dringen, dan is het verhaal in Matteus ook een verhaal van overgave. Een engel van de Heer zegt in een droom tegen Jozef: 'Sta op, neem het kind en zijn moeder, vlucht naar Egypte. En Jozef stond op, nam het Kind en zijn moeder, en week uit naar Egypte. En wanneer Herodes gestorven is, zegt de engel opnieuw in een droom tegen Jozef: 'Sta op, neem het Kind en zijn moeder en keer terug'. En Jozef stond op, nam het Kind en zijn moeder en ging terug, naar het veilige Galilea. Twee maal datzelfde 'Sta op, neem het Kind en zijn moeder, en ga'. En beide keren staat Jozef op en gaat. Het klinkt bijna kinderlijk eenvoudig. Maar is het kinderlijk eenvoudig? Doe je dat zomaar? Het getuigt van overgave, én moed? Ondanks twijfel, angst, onzekerheid, misschien zelfs ongelooft, legt Jozef zijn vertrouwen in Gods handen.

We weten, waar liefde heerst is onvermijdelijk ook zorgelijkheid. Er zijn momenten en gebeurtenissen in het leven, binnen gezin, familie, vrienden, geliefden, dat we er niet komen met onze eigen overtuigingen en oplossingen, onze drang tot autonomie en zelfsturing. Laten we ons dan toevertrouwen aan een engel die zegt: sta op en ga maar. Laten we ons toevertrouwen aan God die ons draagt. Die ons zegt: wees moedig en bemoedig.

Op de drempel van een nieuw jaar kunnen we ons laten inspireren door het verhaal van de overgave van Jozef en Maria. Zij zeggen ons om met hoop en vertrouwen het jaar in te gaan. Verder op weg gaan met onze naasten, in het eerbiedige besef dat we met elkaar een heilige, een heilzame, een heel-makende familie zijn. En ook al weten we dat verandering de enige constante in de tijd is, God is als de bedding waarin het leven zich voortbeweegt. Dat overgave ons mag vervullen.

Cecile Kuijpers
28/12/2025